

Täysistunto

Tiistai 2.12.2025 klo 14.00—21.23

22. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 173/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 22. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään maa- ja metsätalousvaliokuntaan. Keskustelu ja asian käsittely keskeytettiin tiistaina 25.11.2025 pidetyssä täysistunnossa. — Nyt jatkamme keskustelua. Edustaja Elo, olkaa hyvä.

Keskustelu

19.43 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Kaiken politiikan, myös suurpetopoliitiikan, tulisi perustua tutkittuun tietoon. Nyt hallitus yrittää runnoa läpi erittäin uhanalaisen suden kiintiömetsästyksen sallivan lain kovalla kiireellä ja hyvästä lainvalmistelusta piittaamatta. Hallituksen esitystä ei ole edes vielä ehditty lähettää täältä suuresta salista maa- ja metsätalousvaliokuntaan, kun valiokunnassa on jo kiirehditty asian käsittelyä. Viime perjantaina kesken valiokunnan asiantuntijakuulemisen tuli tieto, että lainsäädännön arviointineuvosto on antanut lausuntonsa, joka on todella tyrmäävä. Hallituksen esityksestä puuttuvat kaikki vaikutusarviot, ja arviointineuvosto sanoo suoraan puutteiden olevan niin merkittäviä, että esitys ei täytä lainvalmistelun vaikutusarviointiohjeen vaatimuksia.

Asian runnomisesta kiireellä kertoo se, että arviointineuvosto on joutunut poikkeuksellisesti antamaan lausuntonsa valiokunnalle, koska hallitus ei ole katsonut tarpeelliseksi sitä odottaa. Tämä on osoitus piittaamattomuudesta hyvää lainvalmistelua kohtaan. Hallituksen esityksestä puuttuvat siis tyystin arviot esitetyn kiintiömetsästyksen vaikutuksista uhanalaiseen susikantaan. Hallitus on esittänyt peräti sadan suden kiintiötä. Tämän päälle tulisivat vielä vahinko- ja turvallisuusperusteiset poikkeusluvut sekä poliisin päätökset, joilla ei ole ylärajaa. Näiden kaikkien yhteisvaikutuksena susikanta voi romahtaa samalla tavalla kuin kävi vuonna 2016. Silloin sudenmetsästyksen keskeytettiin kannan rajun romahduksen takia. On käsittämätöntä, että hallitus tätä ajaa asiantuntijatiedosta piittaamatta.

Arvoisa puhemies! Susi on Suomessa erittäin uhanalainen laji. Vaikka susi kuuluisi EU:n luontodirektiivin liitteeseen V, meillä on edelleen velvollisuus huolehtia siitä, että lajin suotuisan suojelun taso ei vaarannu. Epäilenkin lain olevan ristiriidassa EU:n luontodirektiivin kanssa. EU:n tuomioistuimen mukaan jäsenvaltioiden on perusteltava metsästyksen liittyvät päätökset myös monimuotoisuuden säilyttämisen näkökulmasta, ja nyt näin ei ole tehty. Merkittävä puute on myös se, että hallituksen esityksessä ei ole avattu lakimuutoksen vaikutuksia perusoikeuksiin, vaikka kansalaisten ympäristöoikeuksiin kuuluvaa valitusoikeutta ei kiintiöpyynnissä olisi. Silti esitystä ei olla lähettämässä perustuslakivaliokuntaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Näin ala-arvoisesti valmisteltua esitystä ei pidä hyväksyä, vaan hallituksen on vedettävä suden metsästyskiintiötä koskeva esityksensä takaisin valmisteluun. Jos esitystä haluttaisiin korjata eduskunnassa, se vaatisi runsaasti aikaa ja laajoja asiantuntijakuulemisia. Tämä esitys on periaatteellisesti ja vaikutuksiltaan niin merkittävä, että sitä tulisi tarkastella perusoikeudellisista ja luonnonsuojelullisista näkökulmista myös muissa valiokunnissa. Valmista ei mitenkään voi tulla ensi vuoden alkuun mennessä. Se olisi demokratian ja tietoon perustuvan päätöksenteon ylenkatsomista.

Arvoisa puhemies! Kannanhoidollista metsästystä eli kiintiömetsästystä perustellaan suden aiheuttamien vahinkojen vähentämisellä sekä sillä, että metsästys parantaisi suden sosiaalista hyväksyttävyyttä. Kumpikaan perustelu ei ole kestävä. Kun kiintiömetsästystä edellisen kerran kokeiltiin, susilaumojä hajosi metsästyksen seurauksena ja hajonneiden laumojen susiyksilöt hakeutuivat lähemmäs ihmisasutusta. Kiintiömetsästys saattaa siis jopa lisätä suden hakeutumista ihmisen lähelle, jolloin suden tilanne heikkenee mutta haittoja ei saada vähennettyä. Jo nyt vaaraa tai häiriötä aiheuttavien susien tappaminen on tarpeen vaatiessa mahdollista poikkeusluvalla. Tämä on perusteltua, ja lupaprosessien on oltava sujuvia, jotta reagointi onnistuu tarvittaessa viivytyksettä.

Suden kiintiömetsästystä perustellaan myös suden sosiaalisen hyväksyttävyyden lisäämisellä. Esimerkiksi Luontopaneeli on kuitenkin todennut, ettei tästä ole näyttöä. Sen sijaan on olemassa näyttöä siitä, että uhanalaisten eläinten metsästyksen salliminen toimii poliittisena viestinä siitä, että uhanalaisen lajin metsästäminen, myös salametsästys, on hyväksyttävää.

Arvoisa puhemies! Susikeskustelussa korostuu voimakkaasti metsästys, eikä muita haittoja vähentäviä toimia haluta ottaa huomioon. Suden aiheuttamia haittoja kotieläimille voidaan torjua muun muassa petoaidoilla, karkottimilla ja laumanvartijakoirilla. Näitä keinoja on suunniteltu ja pilotoitu Luonnonvarakeskuksen johtamassa SusiLIFE-hankkeessa, jonka tulokset ovat olleet hyviä. SusiLIFE-hankkeessa on etsitty muitakin keinoja ihmisen ja suden rauhanomaisen rinnakkaiselon parantamiseen. Yksi kokonaisuus on keskittynyt susipelkojen lieventämiseen. Keinoina ovat olleet esimerkiksi petoyhdyshenkilöiden koulutus ja tiedon lisääminen.

Nyt olisi tärkeintä keskittyä siihen, että löydämme kestävät ratkaisut ihmisen ja suden rinnakkaiseluun. Sitä varten tarvitsemme tutkimusta ja tutkittuun tietoon perustuvaa viestintää sekä tiivistä ja avointa vuorovaikutusta tutkijoiden, eri sidosryhmien ja susista huolestuneiden kansalaisten välillä. On tärkeää, että ihmisten huolet otetaan vakavasti. Niihin ei kuitenkaan pidä reagoida pelkoa lietsomalla vaan ennen kaikkea muilla kuin metsästyseen perustuvilla keinoilla sekä vahinkoperusteisilla poikkeusluvilla.

Arvoisa puhemies! Lopuksi haluan nostaa esiin tuoreen kyselytutkimuksen, jonka mukaan yli 60 prosenttia suomalaisista on sitä mieltä, että suden kannanhoidollista metsästystä ei tulisi nykytilanteessa aloittaa. Tämä osoittaa, että hallituksen esitykselle ei ole laajaa kansalaisten tukea.

Ensisijaisesti toivon ja edellytän, että hallitus ymmärtää kantaa vastuunsa huolellisesta lainsäädännöstä ja vetää suden kiintiömetsästystä koskevan esityksensä pois eduskunnan käsittelystä uudelleen valmisteltavaksi. Siltä varalta, että näin ei tapahdu, esitän, että eduskunta lähettää tämän hallituksen esityksen lausunnolle ympäristövaliokuntaan, jotta vaikutukset uhanalaisen lajin suojeluun tulevat huolella arvioituiksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. [Hiljaista keskustelua puhemiehen korokkeella] — Edustaja Immonen, olkaa hyvä.

19.51 Tomi Immonen ps: Arvoisa herra puhemies! Sudenmetsästykseseen on palaamassa vihdoinkin järki kymmenien metsästyskoirien ja satojen tapettujen lampaiden jälkeen. Vihervasemmistolainen ja suomalaisille vahingollinen suurpetojen suojelupolitiikka on väistymässä järjen valon edestä, ja terve maalaisjärki on vihdoinkin voittamassa.

Viime hallituskaudella keskustapuolue ei luonnollisesti kyennyt vihreiden puolueen puristuksessa edistämään maaseudun turvallisuutta mutta sai toki puolueen kylkeen vuosikausiksi vasemmiston ideologian punaisen lihaleiman. Tämän esityksen myötä keskustapuolueellakin on tilaisuus hengittää vapaasti erämaaseutujen havuntuoksusta ilmaa perussuomalaisten metsästäjien mukana ja äänestää maaseudun elinkeinojen ja turvallisuuden puolesta. Tämä hallitus toteuttaa niitä asioita, jotka edellisellä kaudella keskustapuolueelle jäivät etäisiksi päiväuniksi ja kielletyiksi puheenaiheiksi. Silloin ei tullut maaseudulle suurpetojen metsästystä, vaan tuli paljon tuulivoimaa, ja silloisen hallituksen kärkipoliitikkojen sidosryhmille miljoonia euroja tuulivoimaloiden rakentamistukea verorahoista. Tämän lakiesityksen myötä palautuu järki suurpetopolitiikkaan. Esitys poistaa suden ympärivuotisen rauhoituksen ja siirtää sen normaalin pyyntilupa- ja kiintiöjärjestelmän piiriin.

Miksi tämä on välttämätöntä? Koska nykyinen poikkeuslupamalli on täysin epäonnistunut. Luontojärjestöjen valituskierte on tehnyt suden määrän hallinnasta täysin mahdotonta. Ihmiset maaseudulla elävät kohtuuttoman paineen alla. Lammas-, poro- ja karjatalous kärsivät, metsästyskoirat ovat vaarassa, ja turvallisuudentunne on murentunut. Tämä ei ole enää vain maaseudun ongelma. Susien käyttäytymisen muutos näkyy jo, ei pelkästään kaupunkien laitamilla vaan myös asutuksen keskellä. Pari viikkoa sitten lapsuuteni kotipaikkakunnalla, Jyväskylän Vaajakoskella, tehtiin susihavainto kahdesta aikuisesta sudesta vain kilometrin etäisyydellä yleiseltä urheilukentältä, vain satojen metrien päässä asutuksesta, ja tämä ei ole edes mikään uutinen nykyään vaan epäonnistuneen suurpetopolitiikan seurausta.

Naiivia, kaupunkilaisten näkökulmasta tehtyä tutkimustietoa vääristellään poliittisin syin, ja sitä on tehty jo vuosien ajan. Luonnonvarakeskus vaatii, että suden lukumäärän arviot tehdään aina keväisin ennen susipentueiden syntymistä, jotta lukumäärät näyttäisivät mahdollisimman pieniltä. Metsästäjien havaintoja vähäteltiin, ja niitä kumottiin kaikenlaisilla tilastokäppyröillä, joita rakenneltiin kaupungeissa, neonvalojen ja katuvalojen turvalisessa ympäristössä kaukana aidosta erämaasta. Vihervasemmiston suurpetopolitiikka on ollut tunteisiin vetoavaa mielikuvasatua, johon on sekoitettu vain ne osat tieteellisestä tutkimustyöstä, jotka ovat sitä tarua tukeneet. He ovat pitäneet kiinni politiikasta, joka ei toimi, mallista, joka on jättänyt ihmiset yksin ongelmien kanssa ja lisännyt turvattomuutta. Vihervasemmisto puhuu luonnon monimuotoisuudesta mutta sivuuttaa lasten turvallisuuden kouluteillä, vahingot elinkeinoille ja elävältä revityt metsästyskoirat. Eläinten kärsimyksillä ei ole merkitystä, jos susilama repii kappaleiksi elävältä lammasta, koska se on sitä parempaa politiikkaa, vihreää ideologiaa, sen sijaan, että susikantaa rajoitetaan metsästämisellä, vähentämällä kärsimyksiä kokonaisvaltaisemmin ja vastuullisemmin.

Arvoisa puhemies! Nyt on aika lopettaa valituskierteet ihmisille tarkoitetuissa oikeusistuimissa ja käyttää niiden työaika älykkäämpiin asioihin sekä aloittaa järkevä, suunnitelmallinen sudenmetsästys. Sudenmetsästys ei ole susien hävittämistä. Se on hallittua, kestävää kannanhoitoa, joka turvaa sekä lajin että ihmisen arjen. Siitä samasta on jo vuosi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

kymmenien kokemus hirvenmetsästyksessä, jolla on vähennetty liikennekuolemia ja metsätuhoja taimikoissa.

Kiitos kaikille suomalaisille metsästäjille, jotka sinnikkäästi keräsitte susinäyitteitä, ja kaikille maaseudun ihmisille, jotka jaksoitte kirjata havaintoja suurpedoista. Pahoittelut niistä kymmenistä perheenjäsenistä, metsästyskoirista, jotka edellisen hallituksen saamatomuuden vuoksi on viime vuosina menetetty. Vuoden alussa metsästys on tämän lakiehdotuksen myötä alkamassa, toivottavasti, ja samalla kertyy tietoa suurpetojen todellisesta lukumäärästä, jotta tulevien vuosien metsästyskiintiöiden lukumääräkin tarkentuu.

Arvoisa puhemies! Nyt on aika lopettaa perusteettomat valituskierroksella oikeusasteissa, käyttää niiden aika johonkin järkevämpään ja aloittaa järkiperainen, suunnitelmallinen sudenmetsästys.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Pitko on poissa, edustaja Antikainen poissa. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

19.57 Juha Hänninen kok: Kunnioitettu puhemies! Hallituksen esitys metsästyslain muuttamisesta koskien suden kannanhoidollisen metsästyksen palauttamista on tärkeä, ajankohtainen ja pitkään odotettu askel kohti turvallisempaa, vastuullisempaa ja realistisempaa suurpetopolitiikkaa. Tällä muutoksella ei olla heikentämässä luonnon monimuotoisuutta vaan nimenomaan vahvistamassa tasapainoa luonnon, ihmisyyden ja elinkeinojen välillä. Kyse on ennakoitavasta, tutkittuun tietoon pohjautuvasta ja tarkasti ja huolellisesti säännellystä toiminnasta.

Esityksen keskeinen muutos on suden ympärivuotisen rauhoituksen poistaminen ja kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistaminen kiintiöperusteisesti jo vuoden 2026 alusta lähtien. Kiintiön suuruus, joka on alustavasti noin 65 sutta, määritellään Luonnonvarakeskuksen kanta-arvion ja suotuisan suojelun viitearvon pohjalta. Lupasääntely ja alueelliset kiintiöt mahdollistavat sen, että metsästys toteutetaan hallitusti luonnon kestokykyä kunnioittaen ja erityispiirteet huomioiden. Samalla esitys ottaa huomioon geneettisen monimuotoisuuden, metsäpeuran suojelun ja aluekohtaiset erityistilanteet, joissa susien aiheuttamat haitat ovat olleet hyvin merkittäviä.

Arvoisa puhemies! Vastuullisuus on tämän esityksen ytimessä. Suden kannanhoidollisen metsästyksen ei ole päämäärä sinänsä vaan väline suden ja ihmisen rinnakkaiselon mahdollistamiseksi. Viime vuosina susien lisääntynyt liikkuminen hyvin lähellä asutusta on heikentänyt monien turvallisuudentunnetta ja aiheuttanut suuria vahinkoja kotieläimille ja porotaloudelle. Kunnat ovat joutuneet järjestämään koulukuljetuksia pelon vuoksi, ja monilla alueilla arki ja liikkuminen luonnossa ovat muuttuneet. Täällä eduskunnassa meidän on toimittava ihmisten turvallisen arjen puolesta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys ei vastusta luontoa. Se puolustaa tasapainoa. Se vahvistaa luottamusta siihen, että suurpetopolitiikassa kuunnellaan huolella nyt myös maaseudun ääntä, paikallistietoa ja arjen todellisuutta. Pidän tätä esitystä välttämättömänä, harkittuna ja vastuullisena. Siksi kannatan sitä lämpimästi. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kaunistola poissa, edustaja Koskela poissa, edustaja Vornanen poissa. — Edustaja Kallio.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

20.01 **Vesa Kallio kesk:** Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen esitykseen tuli yli 120 lausuntoa. On välttämätöntä, että valiokuntakäsittelyssä kiinnitetään huomiota lausuntopääläuteissa esiin nostettuihin epäkohtiin.

Ehdotuksen suurin puute on, että kannanhoidollinen metsästys kohdistuu ainoastaan suuteen. On selvää, että sama järjestelmä on otettava käyttöön myös karhun ja ilveksen osalta sekä soveltuvin osin myös ahman osalta. Tämä mahdollistaisi metsästyksen paremman ja järjestelmällisemmän suunnittelun.

Suomessa suden viitearvo on määritetty Luonnonvarakeskuksen tekemällä susikannan elinkykyanalyysiin perustuvalla viitearvolaskurilla. Luonnonvarakeskuksen elinkykyanalyysin pohjalta laskettu pieni elinvoimainen susikanta Suomessa olisi 248 sutta. Komission tulkintaohjeen mukaisesti tähän on lisätty kymmenen prosentin niin sanottu turvamarginaali, jolloin susikannan suotuisan suojelutason viitearvoksi tuli 273 yksilöä. Tämä viitearvo on yksiselitteisesti liian korkea. Viitearvoa tulee arvioida uudelleen, ja se on alennettava tasolle, joka vastaa tieteellisesti kestäviä ja eurooppalaisesti vertailukelpoisia kriteerejä. Lähempänä oikeaa suotuisan suojelutason viitearvoa olisi 165 yksilöä, mikä olisi linjassa EU:n viitearvo-ohjeistuksen kanssa ja huomioisi susikannan viimeaikaisen kasvun sekä myös geenivirran Venäjältä. Tämä viitearvo olisi myös lähempänä verrokkimaa Ruotsin arvoa.

Myös hallituksen esittämä enimmäiskaatomäärä on alimitoitettu. Näin pieni kaatomäärä ei riitä muuttamaan Suomessa asuvien susien käyttäytymistä ihmisasutuksen läheisyydessä. Tarvittava pyyntilupamäärä susien kannanhoidolliseen metsästykseseen olisi 160 ja 200 kaatoluvan välillä.

Myös suden metsästysaika tulisi asetuksessa määrittää elokuun alusta helmikuun loppuun, jotta metsästystä olisi metsästyskauden alussa helpompaa kohdistaa nuoriin yksilöihin.

Arvoisa puhemies! Myös valitusoikeuteen tulisi tehdä muutoksia niin, että yhdistys, jolla ei ole konkreettista toimintaa alueella, ei pystyisi tekemään valituksia alueen kaatoluvisita. Samalla Luonnonvarakeskuksen resurssit petokantojen arviointiin tulee varmistaa, kun siltä on edellytettävä läpinäkyvyyttä arvioiden tuottamisessa.

Arvoisa puhemies! Susikanta ja myös muu suurpetokanta ovat Suomessa erityisesti lammastalouden näkökulmasta kestävämmällä tasolla. Ongelma on kasvava myös kaikkien muiden laiduntavien kotieläinten osalta. Tilastojen mukaan sudet tappavat vuosittain satoja lampaita. Vuodesta 2022 tähän vuoteen vuotuinen susien tappamien lampaiden määrä on vaihdellut viidensadan yksilön molemmin puolin. Moni lammastila on jo lopettanut tämän vuoksi toimintansa, ja tilanne uhkaa koko elinkeinon tulevaisuutta. Kyse ei ole vain taloudellisista menetyksistä, vaan uhkana on menettää Suomessa pitkään tehty jalostustyö sekä vaalittu lampaiden geeniperintä. Lampaiden lisäksi sudet käyvät entistä useammin myös laiduntavien nautojen kimppuun ja aiheuttavat vaaraa erityisesti pihvikarjalle, koska keväällä syntyneet vasikat ovat koko kesän laitumilla emojensa kanssa. Sudet tappavat myös täysikasvuisia nautoja joko välittömästi tai raatelun aiheuttamien vammojen seurauksena. Länsi-Suomessa susikanta on kasvanut viisinkertaiseksi kymmenessä vuodessa alueella, missä on eniten lampaita ja lammastiloja Suomessa. Ongelma koskettaa kuitenkin koko maata, myös itäistä Suomea. Meillä on lukumääräisesti vähemmän lammastiloja, mutta ne ovat yrittäjille heidän toimeentulonsa lähde alueella, missä vaihtoehtoisia toimeentulomahdollisuuksia on muuta maata vähemmän.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Arvoisa puhemies! Kyse ei ole vain lampaista ja muista laiduntavista eläimistä, sillä suikannan aiheuttamat vahingot ja vahinkojen kasvanut riski suuressa osassa Suomea alkavat olla keskeinen este perinnebiotooppien hoidolle ja sitä kautta luonnon monimuotoisuuden ylläpidolle. Suomi on sitoutunut luonnon monimuotoisuuden ylläpitoon ja turvaamiseen CAP-sopimuksensa kautta. Näyttää jo varsin selvältä, että Suomi ei tule saavuttamaan itse asettamiaan hehtaarimääräisiä tavoitteita luonnon monimuotoisuuden ylläpitämisessä. Yhtenä keskeisenä tekijänä on, että perinnebiotooppi- ja monimuotoisuusalueet sijaitsevat usein alueilla, joilla laiduntavien eläinten suojaaminen esimerkiksi petoaitojen tai laumanvartijakoirien avulla on käytännössä mahdotonta. Merenrannalla sijaitseville biotoopeille ei myöskään ole mahdollista rakentaa petoaitaa merenpinnan vaihteluiden takia. Myös nämä tekijät puoltavat susien metsästyksen mahdollistamista mahdollisimman pikaisella aikataululla. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen poissa, edustaja Kalmari poissa. — Edustaja Suhonen.

20.06 Timo Suhonen sd: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Petopolitiikassa niin käsittelyssä olevan sudenmetsästyksen kuin jatkossa toivottavasti myös karhunmetsästyksen osalta tulee löytää tasapaino ja toimivat ratkaisut, jotta ihmisten, kotieläinten ja Suomen luontoon kuuluvien petojen yhteiselo voi toimia. Kannanhoidollinen metsästys ja joustava vahinko- ja turvallisuusperusteinen lupakäytäntö sekä laittoman salametsästyksen kitkeminen ovat kaikki tarvittavia keinoja. Ennen kaikkea tarvitaan luottamuksen palauttamista alueille metsästäjien ja viranomaisten välille. Kenenkään ei kuulu pelätä koulumatkallaan lemmikkinsä tai elinkeinonsa puolesta.

Lakimuutos, joka mahdollistaa suden kannanhoidollisen metsästyksen, antaa viranomaisille ja kansalaisille keinot hallita tilannetta ennen kuin ongelmat eskaloituvat enemmän vakaviksi turvallisuusriskeiksi. Tiedossa on valitettavasti se, että esimerkiksi suurriistavirka-apu itäisessä Suomessa oli lähes lakannut johtuen suurpetotilanteesta, tilanteesta, jossa metsästyskäytössä olleita koiria on menetetty suden suuhun. Samoin hirvenmetsästys on kärsinyt, koska metsästyskäytössä olleita koiria ei ymmärrettävästä syystä uskalleta päästää metsään. Tilanne alkaa onneksi korjaantumaan suurriistavirka-avun osalta, ja tämä lakiesitys kannanhoidollisen metsästyksen aloittamisesta suden osalta parantaa sitä varmasti entisestään.

Arvoisa rouva puhemies! Kannanhoidollinen metsästys ei ole suurpetovastaisuutta vaan osa vastuullista luontopolitiikkaa, jossa otetaan huomioon niin luonnon monimuotoisuus kuin ihmisten arki, turvallisuus ja elinkeinot. Esitetty lakimuutos ei poista suojelua vaan tuo hallintaan joustavuutta ja ennakoitavuutta. Kannatan lämpimästi lakimuutosta ja uskon, että se palauttaa tasapainon ihmisten ja suurpetojen rinnakkaiseloon erityisesti Itä- ja Pohjois-Suomen kaltaisilla alueilla, missä ongelmat ovat konkreettisia ja kasvavia.

Suden kannanhoidollinen kiintiömetsästys tulee aloittaa metsästyskaudella 2025–2026. Tämä on henkilökohtainen mielipide, joka perustuu todellisiin alueellisiin tietoihin esimerkiksi Keski-Savon seudun asukkailta. Tiedossa on lukuisia kohtaamisia suden kanssa pihapiirissä sekä asutusten läheisyydessä ihan tänäkin päivänä. Tilanne on siis oikeasti se, että alueella on niin maatalousyrittäjien kuin alueella asuvien perheiden osalta jo pelkoa lisääntyneitten petokohtaamisten takia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Susi on mahtava ja arvostettava eläin. Susikannan tulee kuitenkin perustua hallittuun ja ennakoivaan järjestelmään, jossa suden ja ihmisen yhteiselo jatkuu turvallisesti molempien osapuolten edun mukaisesti. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Rintamäki poissa. — Edustaja Strandman.

20.09 Jaana Strandman ps: Arvoisa rouva puhemies! Nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa metsästys on ensimmäistä kertaa mainittuna. Metsästys tunnustetaan osaksi suomalaista elämäntapaa ja kulttuuria. Käsittelemme tänään hallituksen esitystä, joka muuttaa metsästyslakia poistamalla suden ympärivuotisen rauhoituksen ja siirtämällä sudenmetsästyksen normaaliin pyyntilupa- ja kiintiöjärjestelmän piiriin metsästysaikana.

Nykyinen poikkeuslupamalli ei ole toiminut. Valituskierteet ovat estäneet metsästyksen ja jättäneet erityisesti maaseudun ihmiset susiongelmien kanssa yksin. Monilla alueilla vanhemmat kuljettavat lapsia kouluun susipelon takia. Suurpedot kuuluvat Suomen luontoon, mutta niitä ei saa olla liikaa eikä niiden pidä rajoittaa ihmisten, kotieläinten ja metsästyskoirien elämää.

Esityksen ydin on, että metsästys tapahtuu jatkossa asetuksella säädettävien kiintiöiden kautta. Kiintiö on 65—100 sutta. Tutkimukset osoittavat, että kannanhoidollinen metsästys lisää suden ihmisarkuutta ja vähentää konflikteja. Tämä malli on oikeudellisesti vakaampi ja ennakoitavampi kuin poikkeuslupajärjestelmä, joka on vuosia johtanut oikeusprosesseihin.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä esitys vastaa pitkäaikaiseen tarpeeseen selkeyttää suuretapolitiikan sääntelyä ja palauttaa päätöksenteko avoimemmalle ja tieteellisesti perustellulle pohjalle. Se huomioi ihmiset, joiden arki, elinkeinot ja harrastukset ovat kohtuuttoman paineen alla. Lammas-, poro- ja karjatalous sekä metsästyskoiraharrastus ovat useilla alueilla keskeisiä elinkeinoja ja osa kulttuuriperintöämme. Niiden turvaaminen on välttämätöntä. Esitys vahvistaa myös susikannan seurantaa. Jokaisesta kaadetusta sudesta toimitetaan DNA-näyte Luonnonvarakeskukselle. Näin varmistetaan luotettavat kanta-arviot ja kestävä metsästyksen mitoitus.

Arvoisa rouva puhemies! Susien määrä kasvaa koko ajan, vaikka sitä eivät kaikki halua uskoa. Samalla susiysilöiden käyttäytyminen on muuttunut ja ihmisarkuus on kadonnut. Tämän takia tähän on puututtava nyt, jotta ongelmat eivät pahene. Kannanhoidollinen metsästys on keino, joka toimii esimerkiksi Ruotsissa ja Baltiassa, ja nyt on aika ottaa se käyttöön myös meillä Suomessa. Kevään 2026 aikana tulee myös karhun ja ilveksen kannanhoidollinen metsästys saada lain tasolle ja metsästyksen.

Arvoisa puhemies! Erityisesti metsästäjille ja koiraharrastajille tämä tuo uskon, luottamuksen harrastuksen jatkuvuuteen. Toimenpiteitä tehdään, jotta myös luontomme pysyy lajien suhteen tasapainoisena ja lukumäärä luonnon paikallisen sietokyvyn mukaisena. Vastuullinen ja kestävästi toteutettu metsästys on riistakannan hoitoa. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ollikainen.

20.12 Mikko Ollikainen r: Arvoisa rouva puhemies, ärade fru talman! Under de sex och ett halvt år jag varit här i riksdagen har jag många gånger pratat om vargen och stamvårdande jakt. Det gläder mig att vi nu har det här förslaget om att inleda stamvårdande jakt i riksdagen, och jag hoppas att det blir en snabb behandling av den här propositionen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

För en vecka sedan hittade vi i vårt bostadsområde olika vargspår hundra meter från det hem där jag lever och bor. Det här är kanske symptomatiskt eller ett kvitto på att vargen rör sig mycket nära befolkningen i dag. I min värld är vargen skygg, men allt tyder på att den nu på sistone har kommit närmare och närmare olika bostadsområden och ställen där folk bor. Vi kontaktas ofta kring att vargen har rört sig nära daghem, nära skolan, på skolvägen, och av den orsaken har det också varit många skolskjutsar, så kallade vargskjutsar, under årens lopp. Det handlar om trygghetskänslan och också delvis om att folk behöver våga gå ut och röra på sig i naturen, men vargen gör att många inte vågar röra på sig. Med andra ord: Vi har vargen i mina hemtrakter i Malax.

Arvoisa rouva puhemies! Susia liikkuu aika paljon kotikonnuillani, ja ollessani kunnanjohtaja Vöyrillä järjestettiin susikyydityksiä, ja tosiaan nyt viikko sitten oli noin sata metriä kotoani suden tassunjälkiä, elikkä ne liikkuvat todella lähellä asutusalueita.

Tässä on nostettu esille metsästyksen näkökulma ja myös esimerkiksi tuotantoeläinten näkökulma. Olen varma siitä, että kollega Ingo tulee kertomaan tästä entisenä lampurina, muun muassa. Näen sen ensisijaisen tärkeänä, että me nyt aloitetaan tämä kannanhoidollinen metsästys, siitä näkökulmasta, että saadaan nyt myös koirasudet pois meidän piiristämme. Tiedän, että esimerkiksi on havaittu lähiseuduilla näitä koirasusia, ja hyvä, että nyt löytyy jonkun verran kaatolupia niille tässä lähialueella.

Mutta se yleinen hyväksyttävyys on tärkeää. Myös luottamus viranomaisiin on palautettava — tässä on vuosien varrella tullut paljon sellaista meille ilmi, että ei ole luottamusta viranomaisiin — mutta se vaatii myös sen, että ihmiset ilmoittavat näistä tassunjäljistä ja vastaavista, ja sitä kautta sitten tiedetään paremmin, missä sudet liikkuvat.

Tuen siis tätä lakiesitystä, [Mikko Lundén: Hienoa!] ja uskon ja toivon, että tämä käsitellään ripeästi valiokunnissa. — Kiitoksia, tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Sillanpää poissa, edustaja Simula poissa. — Edustaja Viitala.

20.16 Juha Viitala sd: Arvoisa rouva puhemies! Käsiteltävänä oleva hallituksen esitys koskee siis metsästyslain muutosta, jonka myötä suden kannanhoidollinen kiintiömetsästys mahdollistettaisiin vuoden 2026 alusta. Esityksen keskeinen sisältö on suden ympäri-vuorokautisen rauhoituksen poistaminen metsästyslaista.

Meidän pitää politiikkakeinoin löytää tasapaino ja toimivat ratkaisut, jotta ihmisten, kotieläinten ja Suomen luontoon kuuluvien petojen yhteiselo voi toimia. Kannanhoidollinen metsästys, joustava vahinko- ja turvallisuusperusteinen lupakäytäntö sekä laittomien salametsästysten kitkeminen ovat kaikki tarpeellisia keinoja tässä kokonaisuudessa. Tarvitaan kuitenkin lisäksi myös luottamuksen palauttamista niille alueille sekä niille metsästäjille ja viranomaisille, jotka näitä susivahinkoja ovat joutuneet kokemaan viime vuosina.

Kenenkään lapsen ei tulisi joutua pelkäämään koulumatkallaan, eikä kenenkään tulisi joutua pelkäämään lemmikkinsä hengen tai elinkeinonsa puolesta. Pidän tämän puheenvuoron, koska myös omassa maakunnassani Satakunnassa susireviirit ovat laajentuneet ja yhä enenevässä määrin tehdään havaintoja pihapiireissä ja myös petovahinkoja on ollut niin Etelä-Satakunnassa kuin myös Pohjois-Satakunnassa. Näitä myös omankin lähipiirin riistakameroihin ja muualle on tallentunut, ja hyvin lähellä pihapiiriä ovat viihtyneet.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Mielestäni tässä tasapaino on löydettävissä sillä tavalla, että tehdään tämäntyyppisiä lainsäädäntötoimia, jolloin pystytään kuitenkin elämään täällä rinta rinnan suurpetojen kanssa niin, että kaikki voivat kokea olevansa turvassa ja näitä vahinkoja sattuisi vähemmän ihmisten elinkeinolle ja lemmikeille. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lahdenperä.

20.18 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Lakia, joka kohdistuu susikannan vähentämiseen alueella, jolla susikanta on hallitsemattoman suuri, on odotettu. Itse olen odottanut tätä nyt kaksi vuotta. Vihdoinkin laki saadaan eduskuntaan ja Petteri Orpon hallituksen lakiesitys mahdollistaa suden kannanhoidollisen metsästyksen. Tämä on vastuullinen, kiintiöihin perustuva malli, jossa sekä suden elinvoimaisuus että ihmisen turvallisuus otetaan vakavasti. Alustava metsästyskiintiö 65 sudesta 100:aan perustuu Luonnonvarakeskuksen kanta-arvioon ja ministeriön arvioon suotuisan suojelun tasosta. Virossa metsästyskaudella 2024—2025 tämä luku vastaavasti oli 134 sutta, Latviassa 300 ja Liettuassa 341, ja Ruotsissahan on metsästetty vakiintuneesti jo kymmenen vuotta.

Suomen susipolitiikka on vuosia ollut tilassa, jossa päätökset ovat jääneet oikeusprosessien, epäselvien tulkintojen ja varovaisuusperiaatteen panttivangeiksi. Samaan aikaan naapuri Ruotsi ja Baltian maat ovat jo pitkään tehneet sitä, mitä kannanhoidollinen metsästys oikeasti tarkoittaa. Ne ovat pitäneet susikannan elinvoimaisena, mutta ihmisten turvallisuuden ja kotieläinten suojelun kannalta hallittuna. Latviassa, Liettuassa ja Virossa sudenmetsästys ei ole pattitilanne vaan osa normaalia riistanhoitoa. Kun susikanta kasvaa, kiintiöitä säädetään; kun haitat lisääntyvät, reagoidaan. Niissä maissa on ymmärretty, ettei kannanhoito ole vastakkainasettelu luonnon ja ihmisen välillä vaan väline tasapainon säilyttämiseen.

Suomessa tilanne on toinen. Poliittinen tahto kannanhoidolliseen metsästykseseen on kirjattu hallitusohjelmaan, mutta viranomaisten ja oikeuslaitoksen erilaiset tulkinnat ovat tehneet toteutuksesta huomattavasti hankalampaa kuin naapurimaissa. Lopputulos on ollut susipolitiikka, jossa äänekkäät mielipiteet ovat ohittaneet käytännön järjen ja suden aiheuttamat haitat ovat kasautuneet maaseudulle ilman riittäviä työkaluja niiden hallintaan. Jos Suomi haluaa päästä eroon näistä vuosia jatkuneista päättämättömyyksistä, meidän täytyy siirtyä samaan linjaan kuin Baltian maat: selkeät kiintiöt, selkeä vastuunjako ja päätöksenteko, joka ei kaadu joka kerta valitusten aiheuttamaan sumaan. Kestävän susikannan ja maaseudun elämän yhdistäminen on täysin mahdollista, kunhan uskalletaan tehdä päätöksiä, jotka kestävät sekä arjen että oikeuden. Ei tämä rakettitiedettä ole. Se on vain rohkeutta, jota muut jo käyttävät.

Tilanne meillä Varsinais-Suomessa on vaikea, kuten olen täällä monesti jo teille kertonut. Myös Luonnonvarakeskuksen susiesiintymäkartat tämän todentavat. Susien määrät ovat kasvaneet ja aiheuttaneet kielteisiä vaikutuksia ihmisten arkeen. Sudet liikkuvat päivittäin taajama-alueella, ihmisten pihoissa ja porrassielissä. Esimerkiksi viime viikolla kello 14 oli susi ollut viiden metrin päässä ulko-ovesta. Ne kulkevat koulujen lähetyvillä, koulureittien varsilla. Taloudellinen kuluerä myös kunnille, jotka joutuvat järjestämään lisäkuljetuksia turvatakseen koulutien järjestelemällä näitä susikyytejä, on merkittävä.

Samalla tehdään isoja panostuksia valtakunnan tasolla kaiken liikunnan lisäämiseen yhteiskunnassa. Maaseudulla meillä olisi tilaa liikkua kyläteillä ja metsissä, ja nyt tämä on selkeästi rajoittunutta, etenkin kun valoisaa aikaakaan päivässä ei ole kovin paljon.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Sudet aiheuttavat vahinkoja koti- ja tuotantoeläimille ja aiheuttavat yrittäjille taloudellista menetystä, sekä jaksaminen on heillä koetuksella ylimääräisen työn vuoksi. Ja kyllä näillä tietämilläni vahinkotiloilla on ollut petoaidat. Tällainen susien ehdoilla eläminen ei oikein ole minusta mistään kotoisin. Ja kyllä, minä olen kokemusasiantuntija.

EU:n suojelutulkinnat ovat aiemmin estäneet järkevän kannanhoidon. Nyt hallituksen onnistuneen EU-vaikuttamisen jälkeen susi ei ole enää direktiivin tiukemman liitteen lajina, mikä mahdollistaa kiintiömetsästyksen selkeästi ja oikeudellisesti kestävämmän kuin aiemmat mallit. Susikannan vahvistuminen on tieteellisesti tunnustettu vahvistuminen. Luonnonvarakeskus on ilmoittanut varovaiset 557 sutta. Tosin itse henkilökohtaisesti kyseenalaistan tämän arvion vahvasti. Määrä saattaa olla aika paljon suurempikin. Havaintoaineistot eivät aina kata kaikkia laumoja tai alueita, ja esimerkiksi DNA-keruuta ja näytteiden analysointia on vähitellen lisätty, mutta onko edelleenkin riittävästi?

Kannanhoidollinen metsästys on välttämätöntä, jotta ihminen ja susi voivat elää rinnakkain. Se lisää susien ihmisarkuutta, vähentää vahinkoja ja ennen kaikkea lisää sosiaalista hyväksyttävyyttä. Kun politiikka koetaan oikeudenmukaisena, mahdollinen salametsästyskin vähenee ja suojelu paranee. Poistamalla suden rauhoitus ja asettamalla lajille metsästysaika voidaan susikannan kannanhoidoa jatkossa mahdollistaa metsästysaikana metsästyslain 10 §:n mukaisessa menettelyssä. Ja kuten esityksessä kirjoitetaan, luontodirektiivin 16 artiklan edellyttämät tiukat poikkeuskriteerit eivät liity tähän. Nämähän viime vuosina johtivat kannanhoidollisen metsästyksen estymiseen.

Arvoisa puhemies! Ihan mielenkiintoista olisi tietää, miten paljon valtiolta on kokonaisuudessaan mennyt rahaa viimeisen kymmenen vuoden aikana tämän susipaletin pyörittämiseen. Joka tapauksessa tämä esitys palauttaa tasapainon, jota maaseudulla on kaivattu jo pitkään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kangas.

20.25 Antti Kangas ps: Arvoisa puhemies! Viime kesänä lähdin seitsemänvuotiaan poikani kanssa katsomaan naapurikylän puolella oleville pelloille, miten työntekijöitten pelotyöt edistyvät. Jarrutin aika voimakkaasti kyllä erään talon kohdalla ja totesin, että laiturilla on lampaita revittynä valtava määrä. Samasta kohdasta, missä näin nämä revityt lampaat, tämän talon lapset nousevat koulutaksiin. Isäntä oli varsin järkyttynyt, pienet lapset pyörivät ympärillä, miettii, miten lapset uskaltaa aamulla laittaa koulutaksiin. Lupia ei ollut luvassa.

Tämä näky on aika tuttu meille monelle maaseudun edustajalle, eikä asiaan ole tullut muutosta viime vuosina. On haettu vahinko- ja turvallisuusperusteisia lupia, mutta ne on käytetty yleensä loppuun hyvin jo alkuvuodesta, sillä ongelmia on kasaantunut niin valtavasti. Tämä hallituksen esitys metsästyslain muuttamisesta nyt viimeinkin näyttäisi ratkaisevan tämän keskeisen ongelman, että luvat kaatuvat.

Naapurimaissamme on hyviä esimerkkejä siitä, miten suden kannanhoidollista metsästystä on harjoitettu pitkään ja hartaasti, eivätkä susikannat sillä ole suinkaan vaarantuneet, vaan niin Ruotsin kuin Baltian maidenkin susikannat elävät ja voivat hyvin. Ei ole minikäänlaista ongelmaa asian suhteen. Sen sijaan tämä jatkuva suojelu on johtanut siihen, että suden luontainen ihmisarkuus on poistunut, pihavierailuja on päivittäin. Niitä on niin paljon, että tietyillä alueilla pihavierailuista ei enää raportoida kellekään eikä suurpetoyhdyskunnille. Niiden kapasiteetti riittää toteamaan pihavierailuja.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Arvoisa puhemies! On aika erilaista puhua sudenmetsästyksestä täällä, missä kivitalot reunustavat katuja, kuin tuolla, mistä itsekkin tulen, keskellä peltoja ja metsiä, missä eläimillä on tilaa olla. Me emme ole petovihaajia. Susi kuuluu Suomen luontoon niin kuin kaikki muutkin petoeläimet, mutta suden ja ihmisen herkkä tasapaino on järkkynyt sillä, että petokannan kovin peto eli ihminen on lopettanut sudenmetsästyksen. Susi on viisas eläin. Se oppii siihen, että sillä ei ole enää luontaista vihostusta, jota pelätä. Hallituksen esityksellä on tarkoitus opettaa sudelle jälleen se ihmisarkuus, minkä se vaatii, että eläimen kanssa voisi olla rauhaa ja turvallista.

Susi herättää hyvin paljon tunteita. Argumentit puolesta ja vastaan ovat hyvin tunteikkaita. Totta kai itsekkin, kun näen susivahingot siellä maaseudulla, vetoan siihen, mitä riskejä se aiheuttaa lapsiperheille ja millaista kuolemaa se aiheuttaa kotieläintiloilla. Susi kun käy navetan ruokintapöydällä ja eläimessä on se tilan elinkeino, niin totta kai se herättää tunteita. Taas toisaalla täällä, missä luonto ei niinkään ole lähellä, susi vaikuttaa hyvinkin sympaattiselta, koiramaiselta eläimeltä, mikä vaatii hoitoa ja huolenpitoa. Mutta meidän pitää muistaa, että totuus yleensä löytyy täältä välimaastosta, ja siihen tämä esitys pyrkii: kohtuulliseen metsästysmäärään ja eläinten ihmisarvuuden kasvattamiseen.

Toivon mukaan tämä esitys saadaan ripeästi etenemään valiokunnassa tähän saliin lopulliseen käsittelyyn ja pääsemme tammikuun alussa metsästämään sutta.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lundén.

20.29 Mikko Lundén ps: Kiitos, arvoisa rouva puhemies! Tätä metsästyslain muutosta on odotettu monta vuotta. Tämä uudistus palauttaa maalaisjärjen ja tasapainon Suomen suurpetopolitiikkaan. Se on uudistus, joka mahdollistaa suden ja kananhoidon metsästyksen siten, kuin sen kuuluu toimia, eli avoimesti, ennakoitavasti ja paikalliset ihmiset ja yrittäjät huomioiden.

Arvoisa puhemies! Lähtökohdat tälle esitykselle ovat selvät. Euroopan unionin luontodirektiivin muutos siirsi suden tiukasti suojeltavista lajeista luokkaan, jossa sudet eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin aikaisemmin. Se tarkoittaa sitä, että susi on nyt kestävästi hyödynnettävä laji, aivan kuten muut riistolajit, joiden metsästystä voidaan säädellä. Toisin sanoen: Suomella ei ole enää mitään perusteita jatkossa nojata yksinomaan poikkeuslupiin, jotka EU-lainsäädäntö on tehnyt vuosikaudet lähes mahdottomiksi. Meillä on nyt sekä oikeus että velvollisuus rakentaa suden osalta toimiva kansallinen metsästysjärjestelmä.

Arvoisa rouva puhemies! Me kaikki tiedämme, että poikkeusjärjestelmä ei ole toiminut. Vuosi toisensa jälkeen lupia on kumottu. Sillä välin susikanta on kasvanut, susien käyttäytyminen on muuttunut ja jännitteet ovat voimistuneet erityisesti maaseudulla. Jatkuvat luontojärjestöjen valituskierteet veivät päätöksenteon oikeusasteisiin sen sijaan, että paikallisia olisi kuultu ja ongelmia ratkaistu ennakolta.

Nyt tilanne vihdoinkin muuttuu. Uudessa mallissa sudenmetsästys siirretään asetuksella säädettäviin kiintiöihin. Se on vakaa ja toimivaksi todistettu ratkaisu esimerkiksi Ruotsissa ja Baltian maissa. Suomen riistakeskus myöntää jatkossakin pyyntiluvat, mutta valituskierte ei enää muodosta koko järjestelmään estettä, koska perusta on vahvempi, selkeämpi ja ennakoivampi.

Arvoisa rouva puhemies! On tärkeää ymmärtää, ettemme ole tekemässä sudesta vihostusta, vaan teemme suden kannanhoidosta järkevää. Mielestäni on täysin kohtuutonta, että ihmiset joutuvat elämään jatkuvan pelon, turvattomuuden ja vahinkoriskin kanssa samal-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

la, kun sääntely ei ole pystynyt vastaamaan tilanteeseen. Suden metsästyskiintiöiden kautta on keino palauttaa tasapaino luonnon ja ihmisten arjen välille. Minä en ainakaan haluaisi, että oma lapseni joutuisi kulkemaan susien pelossa talven pimeinä aamuina odottamaan koulukyytiä, tai kuinka moni yrittäjä on joutunut heräämään aamulla näkyyn, jossa sudet ovat raadelleet lompakkoja hengiltä tai lemmikkikoirat on syöty pihasta. Siksi meidän täytyy saada susien osalta ratkaisuja, sillä nykytilanne ei voi jatkua näin.

Tämän esityksen myötä siirrymme kohti ennakoitavaa kannanhoitoa, mikä on kaikkien etu. Onkin tärkeää korostaa, että poikkeusluvut eivät katoa mihinkään. Ne säilyvät edelleen niihin tilanteisiin, joissa tietty susiysilö aiheuttaa merkittävää vahinkoa tai välitöntä turvallisuushäiriötä, mutta nyt poikkeuslupien ei enää tarvitse kantaa koko kannanhoidon taakkaa.

Arvoisa rouva puhemies! Tämä lakiesitys toteuttaa EU:n muutokset, eduskunnan lausumat, hallitusohjelman mukaiset toimet, ja ennen kaikkea toteuttaa sen, mitä suomalaiset ovat odottaneet: mahdollisuuden suden kannanhoidolliseen metsästykseseen. — Kiitos, arvoisa rouva puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Vigelius, poissa. Edustaja Kettunen, poissa. — Edustaja Ingo.

20.32 Christoffer Ingo r: Värderade fru talman! Ändringarna i jaktlagen som vi nu behandlar motsvarar det som riksdagen slog fast i somras. Mot den bakgrunden är det förvånande att det från vissa håll hörs kritik mot införandet av stamvårdande jakt, eller i klarspråk licensbaserad jakt, jakt på varg.

Regeringsprogrammets linje i rovdjurspolitiken är tydlig: Rovdjurspolitiken ska skötas på ett sätt som också beaktar social hållbarhet. Här i riksdagen finns en bred majoritet som vill värna om de betande djuren, jakthundarna och människorna på glesbygden, som i dag lever med en påtaglig oro när vargflockar rör sig alldeles intill hem och gårdar. Tack till alla kollegor som står bakom det här.

Värderade talman! Att motsätta sig en kontrollerad stamvårdad jakt har ingenting med djurskydd eller genetisk hållbarhet att göra. Tvärtom leder en okontrollerad fortplantning, som vi nu ser, till ökad inavel i stammen. Det är svårt att tala om välfärd inför dem som tvingats avliva sönderrivna eller öppna får eller alternativt bära hem sina jakthundar i delar.

Modellen som vi nu fokuserar på i förordningen, som bereds här parallellt, bygger på att vi kan ta ut ett område i taget där problemflockar har väckt problem. Många skulle kanske ha velat se att licenserna skulle ha fördelats bredare, men det finns goda skäl för varför förordningen föreslås just så här. Erfarenheter från andra länder som infört stamvårdande jakt visar att man når de bästa resultaten då man tar sig an en flock och ett område åt gången i stället för enstaka individer här och där. Målsättningen är att säkerställa en vargstam som är genetiskt stark och som håller sig på avstånd från bebyggelse och produktionsdjur.

Arvoisa puhemies! Olemme nyt ratkaisevassa vaiheessa suurpetopoliitikassa. Kymmenen vuotta on kamppailtu byrokratian esteitä vastaan, ja tämä on nyt tulossa päätökseensä. Me tiedämme, että maa- ja metsätalousministeriössä valmistellaan asetusta yhdessä Suomen riistakeskuksen ja metsästäjien kanssa, jotka ovat valmiina aloittamaan metsästyksen jo tammikuussa. Mahtavaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Maa- ja metsätalousministeriölle kuuluukin suuri kiitos siitä, että tämä lakiesitys vihdoin on eduskunnan käsittelyssä, ja nyt kun kalenterissa lukee jo joulukuu, toivon, että maa- ja metsätalousvaliokunnalle annetaan mahdollisuus nopeasti antaa hyvin perusteltu mietintö linjassa eduskunnan selkeän enemmistön, tuottajien, metsästäjien ja maaseudun asukkaiden kanssa.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Siponen poissa. — Edustaja Mikkonen, Krista.

20.35 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! ”Essayahin susijahtilaki on täysi susi — luokatonta valmistelua ei voi hyväksyä”, näin kirjoitti eilen Suomenmaassa toimittaja Pekka Pohjolainen. Se, minkä takia hän kirjoitti näin, johtuu tietysti siitä, että tämä lakiesityshän, joka täällä on käsittelyssä, ei kerro meille yhtään mitään, ja sen takia... [Puhujan mikrofonin sulkeutuu]

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Pieni hetki, mikrofonin katosi.

— Minä en koskenut mielestäni mihinkään. No niin. [Puhemies: Nyt kuuluu!] — Elikkä tosiaan se, minkä takia tämä toimittaja kirjoitti näin, johtuu siitä, että lainsäädännön arviointineuvosto antoi tälle laille ihan murskaavan arvion, heikoimman arvion, mitä tällä kaudella hallituksen esityksiä on tullut, koska tämä ei kerro meille yhtään mitään. Minä ymmärrän sen halun, mikä täällä nousee, että sutta pitää päästä metsästäämään, mutta kyllä minä edellyttäisin, että kun tänne tuodaan lakeja, niin niissä laeissa kerrottaisiin, mitkä ovat sen lain vaikutukset. Tässä laissa ei kerrota, kuinka paljon meillä on susia, tässä ei kerrota, missä niitä on, tässä ei kerrota, minkälaisia vaikutuksia niillä on, minkälaisia vahinkoja ne aiheuttavat, miten mahdollinen metsästys sitten vaikuttaa susikantaan. Tästä puuttuu kaikki oleellinen tieto, mikä lainsäädännössä pitäisi olla silloin, kun arvioidaan vaikutuksia. Tämä Ehdotukset ja niiden vaikutukset -otsikko on siis semmoinen puolen sivun mittainen teksti, joka ei todellakaan sisällä yhtään mitään, ja sen takia on helppo yhtyä tuohon arviointineuvoston suorastaan pöyristykseen siitä, miten tällaista lainsäädäntöä voidaan tuoda tähän saliin.

Se, mitä sitten ajattelee itse lainsäädännön sisällöstä, on vielä oma asiansa. Itse kyllä näen, että jos me mietitään sutta, joka on siis erittäin uhanalainen laji, ja sen kantaa, joka nyt viimeisen kantaseurannan mukaan on 430, ja vaikka se arvio nyt olisi siinä 500:nkin hujakoilla, niin sen lajin populaatiomäärä on edelleen niin pieni, että se ei kestä metsästystä. Jos me verrataan vaikka saimaannorppaan, jota on 530 yksilöä — ja me kaikki tiedämme, että se on aivan liian vähän, jotta se laji pystyisi selviämään — niin siinä mielessä pidän erikoisena sitä, että ajatellaan, että näin pieni kanta kestää metsästystä, varsinkin nyt, kun MMM on vielä laittanut asetusluonnoksen, jossa puhutaan sadan suden kiintiöstä metsästyksen poronhoitoalueen ulkopuolelle.

No, samaan aikaan minä ymmärrän oikein hyvin ja tiedän oikein hyvin sen, että susi aiheuttaa vahinkoja. Se aiheuttaa vahinkoja lampureille, se aiheuttaa vahinkoja metsästyskoirille, se aiheuttaa myös joillekin maatiloille vahinkoja, kun susi tulee pihaan ja voi käydä vaikka siellä navetassa syömässä vasikan, mutta meillä on keinoja näitten vahinkojen ennaltaehkäisemiseen ja meillä on onneksi myös hyvä järjestelmä siinä, että näitä vahinko- ja turvallisuusperusteisia lupia saa näitten yksittäisten susien tappamiseen. Näissä lu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

vissahan ei ole ylärajaa, vaikka joku täällä toisin väitti, vaan niitä voi saada tarpeen mukaan, ja onkin tärkeätä, että nämä poikkeusluvut saa sujuvasti ja nopeasti.

Sen lisäksi meidän pitäisi miettiä niitä keinoja, miten me varmistetaan ihmisen ja suden rinnakkaiselo. Meidän täytyy korvata petoaidat, ei vain ainoastaan ne tarvikkeet vaan myös niitten pystytys, ja meidän pitää huolehtia, että ne petoaidat ovat riittävän järeät. Meidän täytyy huolehtia, että petokorvaukset ovat ajan tasalla. Meidän täytyy kehittää myös metsästyskoirien suojausta, esimerkiksi näitten liivien kehittämistä. Minä uskon, että on mahdollista, että susi ja ihminen elävät rinnakkain, mutta se vaatii toisaalta juuri näitten keinojen kehittämistä, ja se vaatii myös sitä, että sillä sudella on sitä erämaista luontoa, missä se liikkuu. Nythän meillä on haaste siinä, että meillä on valtavilla alueilla laajoja avohakkuita, ojituksia ja metsäteitä, jotka pirstaloivat näitä alueita, ja sekin ajaa susia entistä enemmän pihapiireihin.

Tässä vaiheessa voisin todeta sen, että todellakin kannatan tuota edustaja Elon tekemää esitystä siitä, että ympäristövaliokunnan tulisi antaa tästä laista lausunto mietintövaliokunnalle, koska todellakin me ollaan puhumassa nyt erittäin uhanalaisen lajin metsästämisestä. Ympäristövaliokunta on tietysti tässä talossa se valiokunta, jolla on vastuu huolehtia luonnon monimuotoisuuden edellytyksistä.

Sitten minä vielä itse ehdottaisin sitä, että myös perustuslakivaliokunta antaisi tästä lausunnon, sillä tästä esityksestä puuttuvat nyt oikeusturvakeinot eli mahdollisuus valvoa metsästyksen laillisuutta tuomioistuimissa. Täten esitystä tulisi arvioida sen suhteen, onko tämä esitys perustuslain ympäristöperusoikeuden 20 §:n vastainen, ja tämä arvio tulisi saada perustuslakivaliokunnalta.

Minä vielä tähän loppuun siteeraan tätä samaa artikkelia, jolla aloitin: ”Olipa koko susikysymyksestä mitä mieltä tahansa, luokatonta lainvalmistelua ei voi hyväksyä eikä perustella millään. Sellainen kun voi johtaa erilaisiin juridisiin sotkuihin, julkisten resurssien tuhlaamiseen ja kansalaisten oikeusturvan heikentymiseen. Luottamus hallintoon ja lainsäätäjiinkään ei ainakaan kohene. Niinkin voi käydä, että keho sääntely vain pahentaa ongelmaa, jonka taltuttamiseen se on tarkoitettu. Edellisellä kerralla poliittisissa susijahdeissa ammuttiin liuta laumoja koossa pitäviä alfanaaraita. Seurauksena ihmisten pihoilta alkoi jolkotella entistä enemmän yksinäisiä nälkäisiä susia etsimään kissoja ja mäyräkoiria ja ties mitä lintulaudan läskinpaloja syödäkseen.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Holopainen.

20.42 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Aluksi totean, että kannatan edustaja Elon tekemää esitystä sekä edustaja Mikkosen tekemää esitystä tässä edellä.

Tässä todellakin on mielestäni tilanne, että olemme avaamassa uuden synkän luvun suomalaisen luonnonsuojelun historiassa. Tässä hallituksen esityksessä ollaan poistamassa suden ympärivuotinen rauhoitus, ja jatkossa olisi sitten suden kannanhoidollinen metsästys mahdollista. Susien kannanhoidollinen metsästys tarkoittaa sitä, että susia saisi jatkossa vapaasti ampua tietyn yksilömäärän vuodessa, kun tähän mennessä on noudatettu poikkeuslupakäytäntöjä eli metsästys on kohdistettu vain vahinkoa aiheuttaneisiin yksilöihin.

Tässä edellä edustaja Mikkonen kuvasi, kuinka asiantuntijat ovat arvioineet, että tämän lakiesityksen taso on varsin heikko. Toisaalta, kun täällä nyt tänään on kuunnellut tätä keskustelua, niin siihen, että tästä taustamateriaalista ikään kuin puuttuu paljon tätä tietoa ja tutkimusta, jota susikannoista on tehty, ehkä yksi selitys on, että se johtuu siitä, kun täällä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

kin on aika monessa puheenvuorossa edellä ikään kuin asetettu kiistanalaiseksi se tutkimustieto, joka meillä on susien kannan koosta ja muista yksityiskohdista. Ehkä se sitten on osaltaan selityksenä siinä, että tässä hallituksen esityksessä on ikään kuin jätetty sitten huomioimatta tätä tutkittua tietoa. En tiedä, mutta tämä voisi olla yksi selitys. Joka tapauksessa se ei ole mitenkään mahdollista, että lainvalmistelussa ei näitä asioita huomioida.

Todellakin viimeisimmän kanta-arvion mukaan Suomessa olisi noin 430 susiyksilöä. Tämä taso on joka tapauksessa varsin matala, ja susi edelleenkin tarvitsisi suojelua.

Täällä on todella monessa puheenvuorossa tänään kannatettu tätä metsästyksen vapauttamista, ja on tietenkin aika surullista, että salissa on ilmeisesti vain kolme edustajaa, jotka ovat nyt sitten käyttäneet kriittisiä puheenvuoroja tästä lakimuutoksesta. Kolme edustajaa haluaisi, että susien rauhoitus edelleenkin säilytettäisiin. Tutkimusten mukaan suomalaisten mielipiteet jakautuvat niin, että enemmistö suomalaisista on sitä mieltä, että suden kiintiömetsästystä ei tulisi aloittaa nykytilanteessa, joten tämä suhde ainakin tämän keskustelun perusteella täällä eduskunnassa on varsin erilainen kuin sitten suomalaisten keskuudessa noin muutoin.

Täällä on edustaja Elon ja edustaja Mikkosen puheenvuoroissa nostettu esiin näitä erilaisia keinoja, joita voisi ottaa käyttöön, jotta suden ja ihmisen rinnakkaiselo onnistuisi paremmin. On ihan totta ja ymmärrän hyvin nämä huolet, joita täällä on nostettu esimerkiksi lemmikkien ja kotieläinten suhteen, mutta näitä todellakin voitaisiin ratkaista sitten erilaisin keinoin, jos näin haluttaisiin ensisijaisesti tehdä eikä lähdettäisi tähän rauhoituksen purkamiseen. [Jaana Strandman: Ne keinot ei toimi!] — Niitä ei ole todellakaan resursoitu riittävästi, jotta voisimme todeta, että ne eivät toimi. Tähän mennessä näin ei ole tehty, koska on haluttu sitten aika kiivaasti viime vuosina ajaa tätä metsästyksen sallimisen raidetta. Se on tullut aika selväksi, että poliittisesti sille on ollut nyt tilausta. Mutta tosiaan suomalaiset voivat todeta, että puolueissa on eroja sen suhteen, minkälaisia keinoja ensisijaisesti otettaisiin käyttöön. Tämän susien tappamisen ei mielestäni pitäisi olla tämä ensisijainen keino tässä tilanteessa.

Tämä ei ole tietysti uusi asia. Susia on aiemminkin, aiempina vuosisatoina, tietysti Suomessa ajettu aika ahtaalle, kun metsästys on ollut rajoittamatonta. Toisaalta juuri näitten aiempien huonojen esimerkkien perusteella pitäisi suhtautua varsin kriittisesti siihen, että nyt tätä metsästystä vapautettaisiin. On tehty aikamoinen työ siinä, että Suomen luonnossa on saatu susi edelleenkin säilytettyä näitten menneiden vuosisatojen virheiden jälkeen.

Toisaalta tuntuu siltä, että susi on muodostunut myös symboliksi sille, että kun aika moni, ihan ymmärrettävästi, maaseudulla tuntee epävarmuutta tulevaisuudesta, kun maatalouden ja maaseudun näkymät ovat tietenkin tässä vähenevän väestökehityksen Suomessa todella hankalat ja haastavat, ja sen ymmärrän, niin sitten tämmöinen kaupunki—maaseutuvastakkainasettelu on ikävä kyllä voimistunut. Ehkä tämä susikysymys on noussut myöskin eräänlaiseksi symboliksi sille, ja siksi tietenkin erilaisia näkökulmia pitää tarkalla korvalla kuulla ja näitä asioita pyrkiä ratkaisemaan. Mutta toistan, että mielestäni tämä susien rauhoituksen lopettaminen ei ole se oikea keino ratkaista näitä maaseudun haasteita.

Kuten täällä on aiemmissa puheenvuoroissa kuultu, niin tämä sudenmetsästyksen vapauttaminen tuntuu olevan vain ensimmäinen askel. Aika monessa puheenvuorossa puhuttiin muidenkin suurpetojen osalta vastaavista toimista, ja sikälikin mielestäni nyt tähän lakiesitykseen pitää suhtautua erittäin kriittisesti ja vakavasti. Toivon, että sitä käsitellään täällä eduskunnassa perusteellisesti ja toivon, että myös maa- ja metsätalousvaliokunnan lisäksi myös ympäristövaliokunta ja perustuslakivaliokunta tätä kysymystä käsittelevät.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Elo.

20.48 Tiina Elo vihr: Arvoisa puhemies! Täällä on pidetty hallituksen esitystä suden kiintiömetsästyksessä vastuullisena. Minusta näin ei voi sanoa esityksestä, jonka lainsäädännön arviointineuvosto on todennut luokattoman huonosti valmistelluksi ja josta ei löydy ensimmäistäkään vaikutusten arviointia. Kuvaavaa on, että yksikään hallituspuolueen edustaja ei ole ottanut tähän arviointineuvoston lausuntoon täällä mitään kantaa.

Haluan nyt kysyä, että minkä arvioidaan olevan jäljelle jäävän susipopulaation koko ja suojelun taso, jos ensin ammuttaisiin 100 sutta kiintiömetsästyksellä ja siihen päälle mahdollisesti jopa toiset 100 yksilöä poikkeusluvilla ja vielä poliisin luvilla ammutut, liikennekuolleisuus ja luonnollinen poistuma otettaisiin mukaan laskuihin. Onko tosiasiallinen julkilausuman tavoite hävittää susikanta Suomesta? Missä susi saisi mielestänne elää, jos 400—500 sutta on laajassa Suomenmaassa liikaa?

Täällä puhutaan kestävästä susikannasta, mutta sivuutetaan tutkimukseen perustuva tieto suotuisasta suojelun tasosta. Nyt suotuisan suojelutason viitearvoksi on ministerin toimesta päätetty 273, joka on vain 10 prosenttia suurempi kuin pienin elinvoimainen kanta. Riittävällä varovaisuudella määritetyn suotuisan suojelutason viitearvon tulisi olla noin kaksinkertainen pienimpään elinvoimaiseen kantaan verrattuna, eli noin 500 sutta. Ministerin päätös osoittaa, että lähtökohta on ollut, että sutta on päästävä metsästämään.

Vähintä, mitä hallituksen olisi pitänyt tehdä, on kattavien perusteluiden ja vaikutusarvioiden sisällyttäminen hallituksen esitykseen. Nyt joudumme täällä keskustelemaan vailla näitä perusteluja, ja perusteluksi lainsäädännölle ei riitä, että asia on kirjattu hallituksen ohjelmaan.

Arvoisa puhemies! Tärkeää on myös Suomen luonnonsuojeluliiton esiin nostama näkemys, että metsästyslain muutos suden kiintiömetsästyksen aloittamiseksi on perustuslain vastainen. Syynä tälle on se, että metsästysluvista ei pystyisi valittamaan. Kansalaisilta siis viedään oikeus muutoksenhakuun. Tämän asian selvittämiseksi pidän perusteltuna, että perustuslakivaliokunta käsittelee tämän asian. Kannatan siis edustaja Krista Mikkosen tekemää esitystä, että laki lähetetään perustuslakivaliokuntaan lausunnon antamista varten.

On ilmeinen riski, että lain muuttaminen käynnistää erittäin uhanalaisen sudenmetsästyksen tavalla, joka romahduttaa susikannan.

Nostan tässä vielä esiin senkin, että Suomen luonnonsuojeluliiton tekemän selvityksen mukaan merkittävä osa poikkeusluvista on tänä vuonna myönnetty ilman lainmukaisia perusteita. Kannatan sinänsä vahinkoperusteisten poikkeuslupien myöntämistä, jotta haittaa aiheuttavat yksilöt voidaan poistaa. Lupien myöntäminen on jo nyt sujuvaa, mutta luvilla pitää olla kestävät perusteet, jotta järjestelmään voidaan luottaa.

Arvoisa puhemies! Haluan myös muistuttaa, että sudesta on hyötyä. Susi, kuten ilveskin, säätelee hirvieläinkantoja, joiden kasvu, erityisesti valkohäntäkauriiden ja metsäkauriiden valtava runsastuminen, on lisännyt liikennevahinkoja, edistänyt punkkien leviämistä ja aiheuttanut merkittäviä metsätalouden tuhoja, joista on kannettu huolta myös täällä eduskunnassa.

Täällä on oltu huolissaan Lounais-Suomen kasvaneesta susikannasta. On tärkeää huomata, että se kannan kasvu on seurausta ihmisen aiheuttamasta luonnon epätasapainosta. Susia on kertynyt sinne runsaan saaliseläinkannan vuoksi, ennen muuta valkohäntä- ja metsäkauriin perässä. Valkohäntäkauris on Suomeen Pohjois-Amerikasta tuotu vieraslaji.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Näitä ruokitaan metsästäjien toimesta ihmisasutuksen läheisyydessä ja sitten kauhistellaan, kun sinne kertyy susia.

On todella surullista, että tätä susikysymystä tarkastellaan täällä puhtaasti ihmisen näkökulmasta ja ennen kaikkea pelkoa ja susivihaankin lietsoen. Susikeskustelussa ohitetaan usein se tärkein. Sudella tosiaan on tärkeä rooli Suomen luonnossa ja ekosysteemeissä. On arvokasta ja hienoa, että meillä on Suomessa edelleen susia ja että susikanta on jopa elpymässä. Nyt juuri se tilanne on se, että sen pitäisi antaa elpyä sinne suotuisalle suojelun tasolle, jotta voitaisiin varmistaa, että susi säilyy elinvoimaisena Suomen luonnossa. Meidän tehtävämme myös tässä salissa, ja ennen kaikkea tässä salissa, on pitää huolta siitä, että susikanta säilyy elinvoimaisena myös tulevaisuudessa. Se on meidän tehtävämme. Me olemme sitoutuneet luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen ja vahvistamiseen ja ilman suurpetoja se ei Suomen luonnossa onnistu. Sen takia pidän huolestuttavana myös sitä, että täällä on viitattu myös laajemmin muiden suurpetojen, erityisesti ilveksen, metsästyksen aloittamiseen. Sille nyt ei myöskään ole perusteita. Todellakin lähden siitä, että tämän esityksen myötä ei pidä senttyypisiä linjauksia lainkaan lähteä tekemään.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mäenpää.

20.54 Juha Mäenpää ps: Arvoisa rouva puhemies! Käymme susista keskustelua täällä salissa, ja minä olen erittäin tyytyväinen, että pitkän harkinnan jälkeen tämä kannanhoidollinen metsästys etenee. Nyt sitä on hieman säädetty vielä niin, että niitä lupia myönnettäisiin sadalle sudelle. Tämä on mielestäni ainakin hyvä alku ja oikeansuuntainen ratkaisu.

Itse muistan, kun tuolla Etelä-Pohjanmaalla noin 10—15 vuotta sitten tulin yöllä moottoripyörällä, hiekkatiellä ajelin, niin näin siellä aivan valtavan kokoisen suden, ja täytyy kyllä sanoa, että siinä meinasi tulla pissu housuihin, oli se niin uskomattoman suuri eläin. Siinä oli sitten koiria muistaakseni. En muista, raateliko susi, mutta ainakin se pelotti niin, että semmoisesta entisestä räyhäkoirasta tuli kiltti kuin lammas, kun tämä iso susi siinä hetken pyöri. Siinä samalla seudulla olen käynyt katsomassa metsästyskoiria, joita on raadeltu. Osa on kuollut, ja osa on jäänyt henkiin.

Tämä on hyvä asia nyt, että tämä etenee. Minun mielestäni on hienoa, että Riistakeskus hakee Etelä-Pohjanmaalle lupaa 12 suden metsästämiseen. Etelä-Pohjanmaalla metsästys kohdistetaan laumoihin Peurainnevalla ja Lauhanvuorella. Tämä Peurainneva liippaa omaa kotikuntaani. Minun mielestäni on tosi tärkeätä, että näitä laumoja rauhoitetaan. Tästä Peurainnevan alueesta: olisiko ollut noin neljä viisi vuotta sitten, kun todettiin, että Suomessa on 200 sutta ja niitä ei ole yhtään enempää, niin olihan se aika omituinen juttu, että sitten Jalasjärvellä tasan yksi prosentti Suomen susista jäi auton alle ihan muutaman viikon sisällä, elikkä 200:sta Suomessa olevasta sudesta kaksi jäi auton alle Jalasjärvellä. Sehän kertoo mielestäni siitä, että nämä luvut on arvioitu reilusti alakannttiin, ja minun mielestäni se vahvistaa sitä, että tämä on hyvä, että tämä kannanhoidollinen metsästys käynnistetään.

Luotan tässä myös erään vanhan sotaveteraanin sanoihin, kun hän minulle sanoi, että meidän pitäisi eduskunnassa tätä asiaa edistää. Hän kertoi, että aikaisemmin, kun susia joskus päätettiin vähentää, periaate oli se, että kaikki, jotka ihmisten ilmoille tulevat, vähennetään. Hän pyysi minua tätä asiaa edistämään, ja omalta osaltani olen näin tehnyt. — Kiitoksia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Polvinen.

20.58 Mikko Polvinen erk: Arvoisa rouva puhemies! Onpa hienoa tänään seistä täällä eduskunnassa puhujapöytäsi, kun esityksessä on hallituksen esitys metsästyslain muuttamisesta, jossa susien metsästys mahdollistetaan. Ja vielä hienompaa on se, että tätä asiaa ollaan käsittelemässä niin, että tänä vuonna päästäisiin päätökseen, että tämä asia lyötäisiin myös Suomen lakikirjaan ja sudenmetsälle pääsisi sitten ensi vuoden alusta. Tämä on oikein. Tätä maaseutu on halunnut, tätä maaseutu on vaatinut, ja tämä on maalaisjärkinen päätös, minkä hallitus on meille esittänyt.

Täytyy sanoa, että kun suojeluporukka sai aikanaan suden sinne EU:n syvimpään ytimeen, niin se on kaivettu nyt Suomen eduskunnan lehtereiltä meille ihan tänne penkeille saakka arvioitavaksi. En tiedä, onko siinä lusikkahaarukkayhdistelmää käytetty, mutta hyvin se sieltä kaivettu kuitenkin on. EU-vaikuttaminen on ollut vahvaa, ja tämä antaa myös uskoa siihen, että eduskunnalla on voimaa, kun tarve vaatii myöskin muuttaa asioita EU:n suunnassa.

Olen itse käynyt Kuhmossa, kun olen siellä syntynyt, metsästyskorttini saanut aikanaan ja asunut siellä myöskin luonnon keskellä ja paljon viettänyt aikaa myöskin metsällä. On hienoa, että se kulttuuripohja, mikä on Suomen vanhinta, eli metsästys, kalastus ja keräily, saa myös tällaista hengennostatusta tämän lain myötä ja myöskin hyväksyttävämman aseman suomalaisessa harrastuskentässä. Olen ollut metsästysmajoilla, missä miehet ja naiset puhuvat asioistaan ja purkavat myöskin mieltään. Se on myöskin mielenterveysparantola, meidän metsästysmaja, siinä missä myöskin ilon lähde. On hienoa, että tätä koiraharrastusta, metsästysharrastusta koirilla, voidaan myöskin edistää tämän lain myötä.

Olen saanut paljon viestiä karjankasvattajilta, lampureilta siitä, että eivät nämä petoaidat, joita ehdotetaan nyt tässä korjaustoimeksi, ole toimineet. Ei kukaan viitsi eikä voi tehdä eikä ole varaa tehdä sellaisia työmaita, joilla susien estäminen karjaa kohtaan olisi mahdollista, koska se susien määrä ja niitten vahinkojen määrä on niin suuri. On hienoa, että lakisäätöisesti ollaan poistamassa susia tuolta Suomen metsistä, niin että pystytään myöskin karjataloutta ja lampaan kasvattamista harrastamaan.

Porotaloudesta muutama sananen. Sain tuolta yhdestä paliskunnasta viestin, että pelkästään tänä vuonna on mennyt 230 poroa susien suuhun. Poronhoitajat kertovat, että heidän elinkeinonsa vaikuttaa siltä, että he kasvattavat susille ruokaa, eivät tee sitä alkuperäistä työtä, että ihmiset saavat poroa pöytänsä, vaan nämä menevät susien suuhun. Onko tämä järkevää? Ei ole, ja hallitus siihen on kiinnittänyt huomiota ja muuttaa tätä lakia.

Kuulin tuossa vihreitten viestiä siitä, että susi on uhanalainen eläin. Mennäänpäns hie-
man sinne WWF:n sivuille takaisin ja käydään katsomassa metsäpeuraa. Metsäpeura elää Suomessa hie-
man tuossa Karjalan puolella, ja metsäpeuroja on vähemmän kuin intiansarvikuonoja, mutta metsäpeura lajina ei tässä susikeskustelussa meinaa nousta esille.

Samoin edustaja Elo otti puheeksi sen, että mitäs jos tässä nyt sata sutta ammutaan ja sitten tulee vahinkoperusteisia lupia. Jos ajatellaan näin, että kun Luke on arvioinut, että nyt marraskuussa susia on 557 kappaletta, niin jos niitä poistetaan 157 kappaletta, susia jäisi 400 kappaletta, ja me näemme nyt Luken ennusteessa, että tämä susimäärä palautuisi takaisin sinne 400 suden paikoille näillä luvuilla verrattuna siihen, mitä Luke ilmoitti näitten susien lisääntymisestä ja tästä arviosta nyt marraskuussa. Ei tässä siis olla mitään susien parturointia metsästä tekemässä niin, että se laji sukupuuttoon kuolisi. Niitä on myöskin Venäjällä kymmeniätuhansia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

Lukesta muutama sana: Ei me Lukeen kovin paljoa maaseudulla luoteta. Lukella on tällä hetkellä Keski-Suomessa ja Kaakkois-Suomessa lähes tyhjiä aukkoja, että susia ei siellä olisi, ei laumojakaan siellä. Onhan se nyt selvä asia, että niitä siellä on, mutta Luke on vaahtanut näitä näytteitä, jotta he voisivat arvioida siellä olevan edes muutamia susia. Tämä on erikoista tutkimusta, että arvio tehdään sen perusteella, mitä näytteitä lähetetään kenttätöistä. Jos sieltä ei tule mitään, niin tulee lähes kosto — ei susia sillä alueella — vaikka jokin tietää, että sillä alueella oikeasti niitä susia on. Minä haluaisin kiinnittää tähän asiaan huomiota ja toivon, että eduskunta kiinnittää huomiota jatkossa tähän Luken arviointimenetelmään, kuinka he todella näitä susia osaavat laskea ja varsinkin osaavat arvioida.

Toivon, että tämän lain myötä tarkastellaan täällä eduskuntakäsittelyssä myöskin kaikki muut suurpedot tämän saman lain yhteydessä tämän suden lisäksi. Tässä voisi olla yksi ratkaisu, minkä esimerkiksi Metsästäjäliitto on tänne esittänyt.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Ollikainen.

21.03 Mikko Ollikainen r: Arvoisa rouva puhemies! Susi on osa Suomen luontoa ja tulee aina olemaan ja on kyllä nyt tänäkin päivänä. Lähetekeskustelussa joskus tuntuu siltä, että se hävitettäisiin kokonaan Suomen luonnosta, mutta näinhän se ei ole. Näen, että on ensisijaisen tärkeää, että se ei liiku ihmisten parissa ja asutetuilla alueilla, koska siinä on kuitenkin tämä turvallisuudentunne.

Tässä nyt on ollut jonkun verran viittauksia myös tähän tutkimukseen, että suomalaiset eivät tue kannanhoidollista metsästystä. Voin kyllä kertoa, että ainakin meidän kotikonnuilla se on ihan totaalisesti päinvastoin — tulee niin paljon yhteydenottoja, että nyt pitäisi aloittaa. Ehkä sekin tunne tässä on ollut, että ei pysty tekemään mitään. Tästä on puhuttu jo vuosikymmeniä, ja nyt tämä sitten etenee. Yleensä näissä tutkimuksissa on niin, että jos elää siinä suden lähettyvillä, tai susi elää lähellä ihmisiä, niin sitten kyllä todella tarkasti ja selkeästi vastustetaan susia ja tuetaan kannanhoidollista metsästystä. Tämä pätee varmaan monessakin eri suhteessa.

Jag vill alltså poängtera att vargen nog hör till vår fauna, men den hör inte hemma i tätbebyggelse. Man har flera gånger här jämfört med att en stor del av finländarna inte stöder stamvårdande jakt, men åtminstone i mina hemtrakter stöder man absolut stamvårdande jakt och hoppas att den ska inledas så snabbt som möjligt. Och som det brukar med sådana här beror det förstås på vilket sätt man frågar och sedan också om man har den här kontaktytan med vargen och ser den som ett hot. Hos oss rör den sig nu bland folket, och man vill agera snabbt. — Kiitos, tack.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

21.05 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tuntuu hyvältä, että olemme nyt tässä. Se kertoo siitä, että tämä talo pystyy vaikuttamaan asioihin ja luo uskoa maaseudun ihmisille, jotka ovat kymmenkunta vuotta pitäneet ääntä siitä, että he eivät voi jatkaa eloa maaseudulla, kun sudet tulevat pihoihin, tulevat jopa rakennuksiin sisään, estävät itsenäisen koirilla tapahtuvan metsästyksen mahdollisuuden, aiheuttavat tuhoja, estävät lasten normaalin kouluun menon niin, että joudutaan järjestämään koulukyytejä, ja on monenlais-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

ta pelkoa ja harmia. Kiitän hallitusta siitä, että tämä esitys on tehty. Sille tietysti pohjan antoi se, että susi siirrettiin EU:ssa valiokunnan edellisen kauden lausuman mukaisesti liitteestä IV liitteeseen V. No, tämä olisi varmasti ollut vaikea saada tapahtumaan, ellei Ursula von der Leyenin poni olisi ollut suden hyökkäyksen kohteena, mutta summa summarum, kuitenkin Suomi oli myös aktiivisesti vaikuttamassa tähän, ja annan myös siitä kiitoksen.

Nyt kun valiokuntakäsittelyssä tämän suden kiintiömetsästyksen tulemme hoitamaan, kiintiömetsästyksen, jolla on tarkoitus hoitaa kantaa niin, että se pysyy Suomessa elinvoimaisena mutta sillä pystytään ehkäisemään vahinkoja, niin samalla kun hoidamme tämän, pitäisi hoitaa myös se eduskunnan edellisen kauden vaade, että kannanhoidollista metsästystä pitää pystyä tekemään muittenkin suurpetojen kohdalla, ja tämä on hienosti kirjoitettu hallitusohjelmaan. Toivon, että tämäkin asia ainakin askeleen eteenpäin loksauttaa. Meidän pystymme jo nyt esimerkiksi poronhoitoalueella tätä toimintaa paljon järkevämmin toteuttamaan. Kyse ei ole siitä, että halutaan suurpetoja saada sukupuuttoon. Kyse on siitä, että ihmisarkuus säilyy ja maaseudun rinnakkaiselo pystyy asiallisesti jatkumaan. Meillä on myös lausumia näistä kansalaisaloitteista valkoposkihanhen kohdalla, ja toivon, että nekin menevät maaliin, sillä silläkin puolella on erittäin hyviä kirjauksia.

Toivon, että tästä ei tulisi kovin suurta vastakkainasettelua ja turhaa pelon lietsontaa tämän susipopulaation kannalta, sillä meille Suomen johtava susiasiantuntija on todennut, että vaikka Suomesta joka ainut susi poistuisi, me saamme Venäjältä täydennystä niin, että kymmenen vuoden päästä tuo populaatio olisi jälleen elinvoimainen. Tämä lausunto on annettu edellisen koko valiokunnan läsnä ollessa, ja luotan hyvin paljon tähän sanontaan. Sen takia toisin on sitten se, miten luotan välttämättä Luonnonvarakeskuksen tutkimuksiin. On mielenkiintoista, että he eivät halua esimerkiksi lumijälkilaskentaa, mitä ovat vapaaehtoisesti esimerkiksi metsästysjärjestöt luvanneet tehdä, osallistua siihen, että resursseja ei kuluisi niin paljon, vaan tämä susipopulaatio ja sen elinvoimaisuus pohjautuvat tällaisiin mallinnuksiin, aivan samoin kuin se tutkimus, jonka perusteella takavuosina Luke väitti, että Suomessa ei koirasusia ole, ja sitten kun niitä on ilmentynyt, niin tästä on jouduttu pakittamaan, aivan samoin kuin siitä, että se populaatio ei lisääntyisi sieltä Venäjän puolelta, ja nyt viimeisin väite, että susipopulaatiot ovat kaksi täysin erillistä populaatiota itäisessä Suomessa ja läntisessä Suomessa ja niiden susien, jotka siitä faktisesti liikkuvat meidän maakuntiemme, keskisen Suomen yli, liikehdintää ei tapahtuisi. Toivottavasti tämäkin totuus joskus tulee oikeaksi.

Mutta kiitoksia ministerille, kiitoksia hallitukselle hyvästä työstä. Keskusta on tässä yhteistyössä mukana.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen.

21.11 Krista Mikkonen vihr: Kiitos, arvoisa puhemies! Todellakin susi kuuluu Suomen luontoon, mutta koirahan ei sinänsä kuulu Suomen luontoon, eikä vastuullinen koiranomistaja tieten tahtoen vie koiransa juoksentelemaan susireviirille, koska suden luontaiseen käyttäytymiseen kuuluu se, että totta kai se poistaa sitten koiraeläimet oman laumansa reviiriltä. Siinä mielessä minä ymmärrän oikein hyvin sen, että metsästyskoirat ovat rakkaita perheenjäseniä ja niihin on vielä satsattu paljon ja niitä on koulutettu paljon, mutta minä ajattelen, että meidän täytyy varmistaa, että keksitään ja kehitetään keinoja niitten

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

metsästyskoirien suojaamiseksi silloin, jos se koira täytyy ottaa sinne metsälle mukaan, vaikka ollaan susireviirillä.

Todellakin täytyy muistaa se, että kun puhutaan nyt luonnonvaraisesta eläimestä, sudesta, se kuuluu Suomen lajistoon ja on täällä todellakin erittäin uhanalainen. Sen takia tietysti se kova hinku, mikä täällä on sen metsästyksen — ja kyllä tässä osassa puheenvuoroista puhutaan nimenomaan ja on annettu kyllä ymmärtää niinkin, että ei haittaa, vaikka kaikki hävitettäisiin — tässä hieman ihmetyttää.

Sitten tässä otettiin esille metsäpeura ja ihmeteltiin, miksi metsäpeuran suojelusta ei olla huolissaan. Metsäpeura todellakin on myös Suomen kotoperäinen laji. Noin sata vuotta sitten se hävitettiin Suomen luonnosta, mutta se on tänne palannut. Metsäpeuran kanta on noin 2 800. Se on silmällä pidettävä laji. Se ei ole erittäin uhanalainen, kuten susi on. Siinänsä on tärkeitä, että me myös metsäpeuran kannasta huolehdimme. Siinä tietysti kaikkein tärkeintä olisi se, että me varmistaisimme, että näitä laajoja metsä- ja suomalaisia olisi jatkossakin jäljellä, koska se on juuri tämä metsätalous, tämä pirstoutuminen, joka on metsäpeuralle kaikkein suurin uhka. Toki myös pedot voivat kantaa jonkin verran verotaa, mutta jos mietitään, niin kyllähän susi ja metsäpeura ovat luontaisesti yhdessä eläneet täällä aikoinaan ja hyvin ovat pärjänneet.

Siinä mielessä minusta on tosi kiva kuulla, että metsäpeurasta ollaan täällä myös huolissaan, ja toivon, että sitten kun mietitään esimerkiksi niitä keinoja, miten me kehitetään meidän metsätaloutta yhä kestävämmäksi, niin tämä metsäpeurankin näkökulma olisi siinä keskustelussa mukana ja me kannustettaisiin mieluummin jatkuvapeitteiseen metsänkasvatukseen ja toisaalta varmistettaisiin myös niitä laajoja suojelualueita, jotta nämä meidän metsäpeurat ja myös sudet voisivat siellä luontaisessa ympäristössä elää eikä tulisi myöskään painetta sitten tulla asutuksen piiriin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

21.14 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Haluan tähän edelliseen puheenvuoroon viitaten kertoa kokemuksista, mitä petovahinkojen ehkäisy tarkoittaa ja miten haasteellista niitä on ehkäistä.

Meillä on petoaitaa ehkä noin 15 hehtaarille, ja se on aikamoinen työmäärä. Se ei silti ole estänyt viisaiden petojen aitaukseen pääsyä. Samoin kokemukset esimerkiksi turvaliiveistä metsästyskoirilla eivät ole tuottaneet sillä tavalla hedelmää, että ne olisivat turvallisia. Se antaa varmasti lisää aikaa omistajalle saapua koiran luokse, jos tutka näyttää, että tilanne on siellä päällä ja uikutus kuuluu, ja voi olla, että koiran saattaa ehtiä pelastaa, mutta ei se sillä tavalla suojaa näiltä vahingoilta, minkä vuoksi tällä kiintiömetsästyksellä on erittäin tärkeä merkitys siinä, että saadaan näitä ongelmalaumoja poistettua.

Haluan kuitenkin nostaa esille sen, mistä Metsästäjäliitto on puhunut, että olisi järkevää ajoittaa tätä metsästystä syksylle, jolloin pystytään tunnistamaan sieltä laumasta nuoria yksilöitä, ja näin kohdistaa sitä muihinkin kuin pelkkään laumaan ja saada sitä ihmispelkoa laajemmalle alueelle. Nyt aika isoja susikeskittymäalueita jää ilman tätä kiintiömetsästystä, vaikkapa niin Pohjois-Savossa kuin koko itäisessä Suomessa, eli vetoisuus myös tästä asiasta, mutta siihen varmaan voidaan sitten myöhemmin palata ja seuraavilla asetuksilla tätä muuttaa. Hyvä, että saadaan kuitenkin homma käyntiin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Mikkonen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

21.17 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Ehkä koska edustaja Kalmari ei ollut tässä keskustelussa aiemmin mukana, niin haluan todellakin kertoa, että nostin aiemmissa puheenvuoroissani myös sen tarpeen, että näitä ennalta ehkäiseviä keinoja tulee kehittää ja lisätä. Esimerkiksi petoaitojen suhteen pitää miettiä, miten niistä saadaan toimivampia. Toisaalta ne kustannukset, ei vain siitä rakennusmateriaalista vaan myös siitä pystyttämisestä tulisi korvata, ja näitä erilaisia keinoja muutenkin kehittää. Se on ihan selvä. Samalla tavalla näiden koirien suojauksen osalta. Sitten yhtä lailla on tärkeätä, että nämä vahinkoja turvallisuusperusteiset luvat ovat sujuvia ja ne saa silloin, kun on tarvetta. Niissähän ei mitään ylärajaa ole, että sinänsä niitä voi tarpeen mukaan saada. Minusta tämä on tärkeätä, että meillä on nämä eri välineet käytössä.

Valitettavasti ne kokemukset siitä aiemmasta kannanhoidollisesta metsästyksessä vuosina 2015—2016 olivat sellaiset, että ne kyllä enemmän aiheuttivat ongelmia kuin ratkaisuja toivat siihen tilanteeseen, kun silloin nämä laumat hajosivat ja todellakin sitten nämä yksittäiset sudet lähtivät etsimään saalista pihoista. Tämä on tietysti se riski, mikä tässäkin nyt mahdollisesti on.

Toisekseen haluan vielä nostaa sen, mikä tässä tuli aiemmissa puheenvuoroissa: nyt kun meillä ollaan asettamassa nämä kiintiöt, paljonko susia saa metsästää tämän kannanhoidollisen metsästyksen kautta, niin pitäisi samanaikaisesti varmistaa, että kun niitä on ja sitten näitä poikkeuslupia annetaan tai esimerkiksi liikenteessä lopetetaan vahingoitettuja susia, niin me tiedetään se kokonaismäärä eikä tavallaan jouduta tilanteeseen, jossa näitä susia ammutaan nyt huomattavasti enemmän kuin on tässä kiintiössä ajateltu. Se pitäisi laskea tähän kiintiöön mukaan, jotta me varmistamme sen, että metsästyspaine ei ole liian raju, koska nyt jo tiedämme, että kannan koko on sellainen, että on hyvin vaikea uskoa, että se välttämättä tätä metsästystä kestää, varsinkaan kun meillä ei ole tässä lakiesityksessäkään minkäänlaisia arvioita siitä, mitä tämä metsästys tulisi tälle kannalle tekemään.

Tästähän todellakin puuttuvat kaikki vaikutusarviot, niin kuin tässä on ollut keskustelua, ja lainsäädännön arviointineuvosto on siitä huomauttanut. Todellakaan nyt kukaan hallituspuolueista tai muista puolueista, jotka tätä lakia kannattavat, ei ole ottanut mitään kantaa tähän, miten tässä nyt on näin päässyt käymään ja miten me voimme sallia, että tästä eduskunnasta lähtee niin heikkoa lainsäädäntöä, että minkääntyypisiä vaikutusarvioita ei ole tehty ja josta lainsäädännön arviointineuvosto on antanut moitteet. Se on joutunut nyt tuomaan nämä moitteet tänne eduskuntaan, koska yleensä ne annetaan ministeriölle ja ministeriö korjaa sitten sitä esitystään, ennen kuin se antaa sen eduskunnalle, mutta nyt kun ministeriöllä on ollut niin kova kiire tämän esityksen kanssa, niin se ei sitä ehtinyt korjaamaan, vaan se on tuotu nyt tänne meille eduskuntaan.

Sen takia tässä tänä iltana on nyt tehty näitä esityksiä, että ympäristövaliokunnan ja perustuslakivaliokunnan pitäisi tässä talossa se käsitellä, jotta saisimme edes sitä kautta enempi vaikutusarvioita tänne, tai sitten että maa- ja metsätalousvaliokunta sen lähettäisi takaisin ja vaatisi ministeriöltä siihen lisäyksiä niin, että tämä olisi asianmukainen laki teknisesti sillä tavalla niin kuin tässä talossa lainsäädäntöä tehdään, että vaikutusarviot ovat todellakin siinä lakiesityksessä mukana. Tästä ne puuttuvat tyystin.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Kalmari.

21.21 Anne Kalmari kesk: Arvoisa rouva puhemies! Otan vielä kantaa poikkeuslupaperusteiseen sudenmetsästykseseen. Meillähän on ollut käytäntö, että käännösvirheen takia se

Pöytäkirjan asiakohta PTK 119/2025 vp

on myönnetty yksilöitynä, mikä tarkoittaa sitä, että se on ollut erittäin haasteellista. Aika harvoin siellä enää verta suupielissä on, kun vaikka lampolaan on susi mennyt ja siellä ti-hutöitä tehnyt, ja on erittäin vaikeaa ollut saada se yksilöity susi poistettua. Sen lisäksi-hän aina näihin aikoihin asti Tapiolan luonnonsuojeluyhdistyksen etäispesäkkeet ovat pöytä-laatikkoyhdistyksinä valittaneet näistä luvista, ja ne ovat säännönmukaisesti sitten esty-neet. Eli se käytäntöhän ei ole toiminut, vaan siellä asianomaiset, kärsijät, ovat sitten toi-mettomana ja neuvottomana joutuneet seuraamaan sivusta, miten nämä asiat eivät etene, kun toimeenpanokielto on tullut päälle. Siksikin tämä lainsäädäntö on hyvä ja tärkeä.

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.